

SYNSPUNKT

LoV om grønne sertifikater med Sverige åpner for milliardinvesteringer i fornybar energi i årene fremover. Vil Agder fylkene satse like offensivt som Rogaland for å sikre sin andel av verdiskapingen og arbeidsplassene?

Fornybar energi – et nytt industrieventyr for Agder-fylkene?

Anne-Grete Ellingsen
Daglig leder i energinettverket Energy&Management AS, tidligere statssekretær i Olje- og energidepartementet.

I sommer kom to viktige brikker på plass for å sikre langsiktige og forutsigbare rammebetingelser for investeringer i ny fornybar energi i Norge. Først kom avtalen med Sverige om et felles marked for utbygging av ny fornybar energi, deretter kom Norge og EU-kommisjonen til enighet om hvilke forpliktelser Norge må påta seg i det felles europeiske løftet for å øke andelen fornybar energi i Europa i 2020. EUs mål er å øke Europas forsyningsikkerheten, bidra til flere energikilder og mindre avhengighet av importerte oljeprodukter, samt oppfylle miljøforpliktelsene i Kyoto-avtalen. For å nå denne målsettingen er alle EU- og EØS-land pålagt å øke fornybar andelen i sin energiforsyning.

Regjeringen har bebudet at klimameldingen legges fram på nyåret. Da får vi se den helhetlige, nasjonale handlingsplanen som vil omfatte alle sektorer i samfunnet. Lov om grønne sertifikater inngår som del av denne planen. Planen skal oversendes EU-kommisjonen og Norge må rapportere på fremdrift hvert annet år på linje med andre EU- og EØS-land.

Det har lenge vært klart at Fornybardirektivet er en del av EØS-avtalen, og at også Norge måtte akseptere bindende mål for å øke fornybar andelen i det totale energiforbruket. Målet det nå er enighet om er + 9,5 prosent fornybar andel i 2020, målt i forhold til totalt energiforbruk i 2005. Avtalen med Sverige innebærer at hvert av landene må bidra til å finansiere 13,2 TWh (mer enn 10 prosent økning av vår elproduksjon i dag) ny fornybar energi fra 2012 til 2020. Ordning er lagt opp slik at det føres penger direkte fra forbrukerne i Norge og Sverige til utbyggerne av ny fornybar energi i et felles norsk-svensk sertifikatmarked. Begge land har lovfestet målene. Investorer i ny fornybar energi får kraftprisen + sertifikatprisen, begge markedsbaserte, for den fornybare kraften de leverer inn på nettet enten i Norge eller i Sverige. Summen av det antall TWh som bygges ut i det felles markedet deles likt på hvert av landene, uavhengig av om investeringene finner sted i Norge eller i Sverige. Investeringene vil så-

FORNYBAR: Windmøller inngår i satsingen på fornybar energi. Dette eksemplaret er avbildet på Lindesnes. ARKIVFOTO

Investeringene og arbeidsplassene vil komme i indre strøk av Agder og Rogaland, hvor behovet for arbeidsplasser er stort.

ledes komme der forholdene er lagt best til rette og der investeringene forrenter seg best. Ressursgruppenlaget for å nå disse ambisiøse målene vil være vind på land og bioenergi i Sverige og vann (primært småkraft) og vind på land i Norge. Det er sørvest- og midtregionen i Norge og særlige deler av Sverige som har størst potensial for å tiltrekke seg disse investeringene og arbeidsplassene.

Satsingen vil bety milliardinvesteringer i ny fornybar energi fra 2012 til 2020, og kan bety mange nye arbeidsplasser og kompetanseoppbygging i blant annet vindenergi. Dette vil sette leverandørbudriftene enda bedre i stand til også å utvikle ny kompetanse og nye produkter, som vil være verdifulle referanser for leveranser til blant annet utbygging av vind til havs. Fred Olsen Energy, som nå er i gang,

med utbygging på Lista, har ved flere høve etterlyst en satsning på vind på land i Norge for å bygge kompetanse for senere eksport av varer og tjenester. Nå er muligheten her. Hittil har rammevilkårene vært for ustabile til at utbyggerne av vindkraftverk i Norge har villet satse. Dette er nå endret ved den felles sertifikatorordningen med Sverige som starter opp i 2012.

Sverige har hatt sertifikatorordningen i drift siden 2003. Den er en av de mest kostnadseffektive støtteordningene for fornybar i Europa i dag. Den er langsiktig (15 år), forutsigbar (lovfestet) og transparent. Det er etablert markedsplasser for sertifikatomsetning i Sverige, noe som også vil komme på plass i Norge i 2012. Prisen på sertifikaterne vil være den samme i Norge og Sverige.

Er så Norge klar for dette industrienytret? I liten grad.

Forskriftene som skal følge loven er ikke kommet på høring ennå. Få vet om ordningen ennå. Informasjonsarbeidet er ikke kommet i gang ennå. Her har myndighetene er formidabel oppgave.

De kommuner og fylker som legger til rette for fornybar investeringene, mobiliserer næringsliv og bygger kompetanse, vil tiltrekke seg mange av disse investeringene. Investeringene og arbeidsplassene vil komme i indre strøk av Agder og Rogaland, hvor behovet for arbeidsplasser er stort. Rogaland fylkeskommune har allerede lagt en offensiv fylkesplan for å sikre sin del av investeringene og arbeidsplassene og satsar for å bli det ledende «grønne fylket» i Norge. Lister-regionen er også kommet godt i gang. Agder-fylkene har vist at det nytter å satse koordinert og samlet. Det er Nøde og Eyde gode eksempler på. Fylkesmannen i Vest-Agder arrangerer et seminar 14. oktober med tittelen «Tatt av vinden». Vil vinden blåse i retning av en like offensiv satsning på fornybar energi i Agder-fylkene som Rogaland fylkeskommune er i gang med?